ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी –४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक –७५/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३१.०	३२.०	३२.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .सें)	११.०	१०.०	९.०	१०.०	११.०
							स. / दु. ढग स्थिति (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४९	४८	४३	४०	३८
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१९	१७	१४	१४	१४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	८	७	५	३
							स. / दु. वाऱ्याची दिशा	उत्तर	पूर्व	उत्तर	ईशान्य	आग्नेय

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसा र बीड जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. बीड जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १२०२५ ,डिसेंबर २५ ते ९ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे .

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरॅंट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५% ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र १०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्कींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे.काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठपरभणी ,

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी – ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक – ७५/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३०.०	३१.०	३१.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .सें)	११.०	१०.०	१०.०	११.०	१२.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ
							दु.					
							सकाळची सापेक्ष आर्दता (%)	६९	६४	६२	६१	६१
							दुपारची सापेक्ष आर्दता (%)	६७	६३	५६	५७	५३
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	५	५	७	२
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य	ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसा र हिंगोली जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १९ ते २५ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरँट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५% ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र१०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्क्टींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे.काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी – ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक – ७५/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३१.०	३१.०	३०.०	३०.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .सें)	११.०	१०.०	१०.०	११.०	११.०
							स. / दु. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६३	६२	५२	५३	५१
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४४	४०	३८	३७	३७
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	७	४	६	२
							स. / दु. वाऱ्याची दिशा	पूर्व	पूर्व	पूर्व	उत्तर-ईशान्य	आग्नेय

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसा र जालना जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. जालना जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १९ ते २५ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरँट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५% ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र१०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्कींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थाचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रेलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थाचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे.काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी – ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक – ७५/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	२९.०	३०.०	३०.०	३०.०	२९.०
							किमान तापमान (अं .सें)	१२.०	११.०	११.०	१२.०	१२.०
							स./दु. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्दता (%)	६६	६१	५३	५०	४९
							दुपारची सापेक्ष आर्दता (%)	३९	३५	३३	३४	३४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	८	६	६	३
							स./दु. वाऱ्याची दिशा	पूर्व	पूर्व	पूर्व-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	पूर्व-ईशान्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. लातूर जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १९ ते २५ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरँट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५% ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र १०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्कींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी – ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक – ७५/२०२५-२०२६   मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक		१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
							पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)		२९.०	३०.०	३१.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .सें)		१०.०	९.०	९.०	१०.०	११.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशत: ढगाळ
							दु.						
							सकाळची सापेक्ष आर्दता (%)		६९	६३	६१	६१	६२
							दुपारची सापेक्ष आर्दता (%)		६७	५८	५५	५३	५३
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		४	३	२	४	१
							स.	वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	पूर्व	ईशान्य	उत्तर	वायव्य
							दु.						

हवामान सारांश / चेतावनी :
प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. नांदेड जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :
विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १९ ते २५ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरँट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५% ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र १०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्क्टींग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रेलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे.काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी – ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक – ७५/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक – १६.१२.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १० ते १६ डिसेंबर २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ डिसेंबर २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१०/१२	११/१२	१२/१२	१३/१२	१४/१२	१५/१२	१६/१२	दिनांक	१७/१२	१८/१२	१९/१२	२०/१२	२१/१२
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२९.०	२८.०	२८.२	२८.५	२८.४	२८.०		कमाल तापमान (अं .सें)	३०.०	३०.०	३१.०	३१.०	३०.०
५.७	५.५	५.५	६.९	७.१	७.०	७.२	किमान तापमान (अं .सें)	११.०	१०.०	१०.०	११.०	१२.०
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ		दु.					
८६	८९	८८	८९	९२	८९	९२	सकाळची सापेक्ष आर्दता (%)	६९	६८	६२	६२	६१
१५	१९	२२	२४	२२	२८		दुपारची सापेक्ष आर्दता (%)	६७	६४	६०	५८	५६
३.७	३.४	२.१	१.८	१.७	२.२	२.१	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	५	५	३	५	१
उत्तर	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व	पूर्व	पूर्व-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	पूर्व
पूर्व-ईशान्य	उत्तर	पूर्व-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	पूर्व	पूर्व-ईशान्य		दु.					

पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील	पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२५ पासुन आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासुन आजपर्यंत
०.०	१२७०.९	११५१.२

हवामान सारांश / चेतावनी :
प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसा र परभणी जिल्हयात पुढील पाच दिवस हवामान स्वच्छ व कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. परभणी जिल्हयात पुढील पाच दिवसात कमाल तापमानात १ ते २ अं.से. न वाढ होण्याची तर पुढील दोन ते तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू १ ते २ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर १ ते २ अं.से. ने वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :
विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाडयात दिनांक १९ ते २५ डिसेंबर, २०२५ दरम्यान कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वेचणी / साठवणूक	वेचणीस तयार असलेल्या कापूस पिकात वेचणी करून घ्यावी. वेचणी केलेला कापूस साठवणूकीपूर्वी उन्हात वाळवून साठवणूक करावी जेणेकरून कापसाची प्रत खालावणार नाही.
तुर	शेंग भरण्याची	तूरीवर शेंगा पोखरणाऱ्या अळीचा व शेंग माशीचा प्रादूर्भाव दिसून येत आहे, अळीची आर्थिक नूकसानीची पातळी कळण्यासाठी प्रति एकरी दोन कामगंध सापळे लावावेत तसेच शेतामध्ये इंग्रजी T आकाराचे पक्षी थांबे लावावेत. शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४.४ ग्रॅम किंवा स्पिनोसॅड ४५% ३ मिली किंवा इंडाक्झाकार्ब १४.५% ८ मिली किंवा क्लोरँट्रानिलीप्रोल १८.५% ३ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. शेंग माशीच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५ % ८ मिली किंवा ल्युफेन्यूरॉन ५.४% १२ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी	वाढीची	रब्बी ज्वारी पिकात पेरणी नंतर १५ ते २० दिवसांनी पहिली कोळपणी करावी. पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी संरक्षित पाणी द्यावे. लवकर पेरणी केलेल्या रब्बी ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. रब्बी ज्वारी पिकाची पेरणी करून ३० दिवस झाले असल्यास नत्राची अर्धी मात्रा ८७ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी द्यावा.
रब्बी सूर्यफुल	वाढीची	रब्बी सूर्यफूल पिकात पहिली कोळपणी करावी व आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
गहू	रोप अवस्था / वाढीची	पेरणी केलेल्या गहू पिकास राहिलेले अर्धे नत्र १०९ किलो यूरिया प्रति हेक्टरी पेरणीनंतर २५ ते ३० दिवसांनी देऊन आवश्यकतेनूसार पाणी द्यावे.
केळी	वाढीची / घड वाढीची	केळी बागेचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी बागेस पहाटे मोकाट पध्दतीने पाणी द्यावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, केळी बागेत घड निसवले असल्यास केळीचे गुच्छ सच्छिद्र पॉलिथीन पिशव्याने झाकून (घडांना सर्कीग करावी). खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. केळी बागेत घडवाढीसाठी ००:५२:३४ विद्राव्य खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
आंबा	फुलधारणा	आंबा बागेत रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास आवश्यकतेनूसार रोगनाशकाची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची	द्राक्ष घड जिब्रॅलिक ॲसिड २० मिली प्रति लिटर (२० पीपीएम) पाण्याच्या द्रावणात बूडवावेत. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत रात्री सिंचन करावे. खोडाभोवती किंवा बागेत सेंद्रिय पदार्थांचे आच्छादन करावे. किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, द्राक्ष बागेत पिंक बेरीची समस्या होऊ नये म्हणून, द्राक्ष घड पेपरने किंवा पिशव्याने झाकून घ्यावेत.
सिताफळ	काढणी	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनूसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. मिरची व गवार पिकावर पावडरी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादूर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मायक्लोब्यूटॅनिल १०% डब्ल्यूपी १० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनूसार पाटाने पाणी द्यावे.काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-------	थंडीच्या दिवसात जेव्हा थंड वारे वाहू लागतात त्या वेळेस आपल्या जनावरांचे विशेषत: शेळी आणि मेंढी यांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. त्याकरीता त्यांच्या निवाऱ्याच्या जागेत ऊब असावी, माफक प्रमाणात हवा खेळती असावी. नाकातून पाणी येणे, भूक मंदावणे, चालण्याकरीता कष्ट होणे ई. लक्षणे दिसू लागताच पशुवैद्यकाशी त्वरीत संपर्क साधावा. सर्वसाधारणपणे बकरीच्या पिल्लांना थंडीची बाधा लवकर होते. थंडीच्या दिवसात करडांची मरतुक टाळण्यासाठी त्यांना ऊबदार जागेत ठेवावे. मोठ्या टोपलीत कापड टाकून त्यामध्ये पिल्लांना ठेवता येऊ शकते, थंडीपासून संरक्षण होते. गोठ्यात माफक हवा असावी. शेळीचे दुध भरपूर प्रमाणात द्यावे ज्यामूळे पिल्लांच्या शरीरात ऊर्जा निर्माण होऊन थंडीपासून बाधा होणार नाही.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी